

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za strojništvo

Odnos javnosti do pridobivanja »zelene elektrike« v Sloveniji

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za strojništvo
Aškerčeva 6, SI-1000 Ljubljana

April 2005

1. POVZETEK

- Če bi imeli možnost izbire električne energije proizvedene iz različnih energijskih virov, bi se velika večina anketirancev (86 %) odločila za naravne vire.
- Višjo ceno za električno energijo iz obnovljivih virov energije je pripravljenih plačati 60,3 % anketirancev. Med temi je četrtnina takšnih, ki bi pristala na ceno, ki je višja le za 2 odstotka, 37 % bi plačevalo do 5 odstotkov višjo ceno in 23,2 % do 10 odstotkov.
- Največja ovira za večjo proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije v Sloveniji so po mnenju 28,7 % anketirancev investicijski stroški, 17,7 % ocenjuje, da gre za pomanjkanje tehnološkega znanja, 16,3 % vidi ovire v javnem nasprotovanju gradnji, 13,3 % pa v administrativnih ovirah.
- Največ anketirancev ocenjuje, da bo največji trend rasti na področju pridobivanja električne energije v naslednjih 5. letih v Sloveniji, imela vodna energija (28,0 %), sledijo sončna energija (22,0 %), vetrna energija (19,7 %) in biomasa (13,0 %).
- Vir električne energije prihodnosti je za največ anketirancev (41,7 %) sonce, 15 % vidi prihodnost v vodi, 14 % v vetru, dobra desetina pa prisega na biomaso (11,7 %).

2. UVOD

Anketo o odnosu javnosti do pridobivanja »zelene elektrike« v Sloveniji, so izvedli v agenciji Ninamedia d.o.o. in sicer med 14. in 15. aprilom 2005. Anketiranje je potekalo telefonsko, po metodi računalniško podprtega telefonskega anketiranja. Iz računalniškega seznama so poklicali 1440 naključno izbranih telefonskih naročnikov, 506 v času anketiranja ni bilo dosegljivih, 458 ni želelo sodelovati v anketi, 176 pa ni ustrezalo vzorčnim določilom. Znotraj gospodinjstva je bila izbrana tista oseba, ki je zadnja praznovala rojstni dan in je bila stara nad 18 let. Anketiranih je bilo 300 oseb.

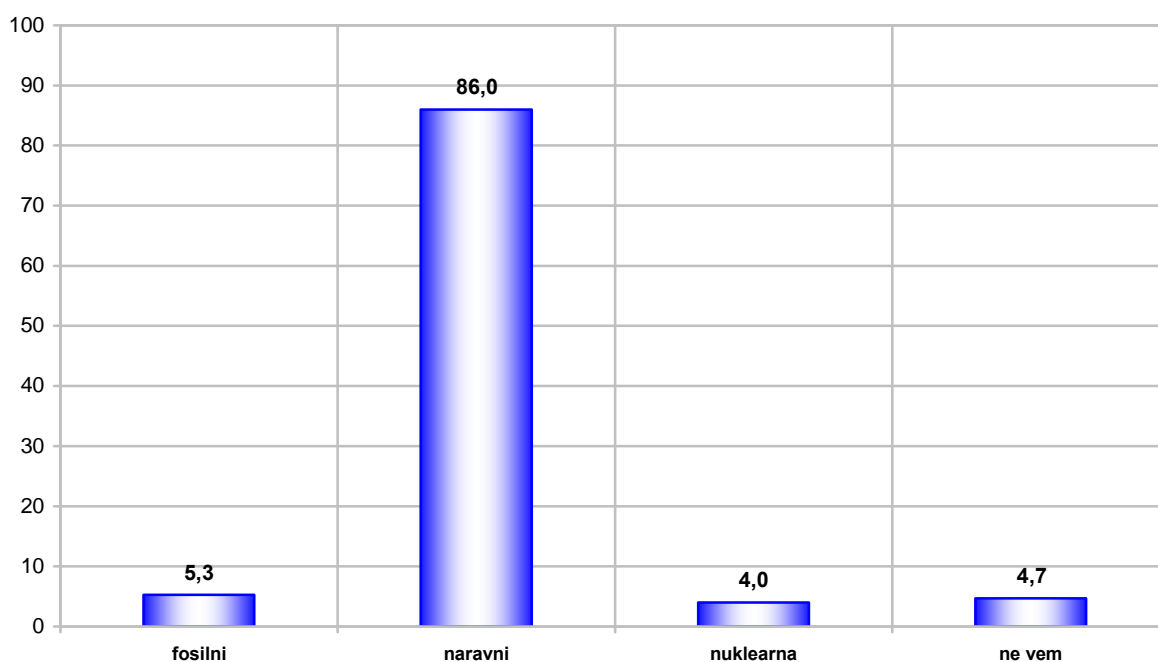
Anketiranje je bilo izvedeno v telefonskem studiu Ninamedie, po metodi CATI. Obdelava podatkov pa je bila izvedena na programski opremi SPSS, verzija 9.0.

3. JAVNOMNENJSKA ANKETA

V nadaljevanju predstavljamo rezultate statistične analize podatkov iz javnomnenjske ankete. Rezultati so predstavljeni z razpredelnicami frekvenčne porazdelitve po posameznih vprašanjih, grafično upodobitvijo in povezanostjo posameznih vprašanj po spolu, starosti, izobrazbi, tipu naselja in regiji.

3.1. Če bi imeli možnost izbire električne energije proizvedene iz različnih energijskih virov, iz katerega vira bi jo kupovali?

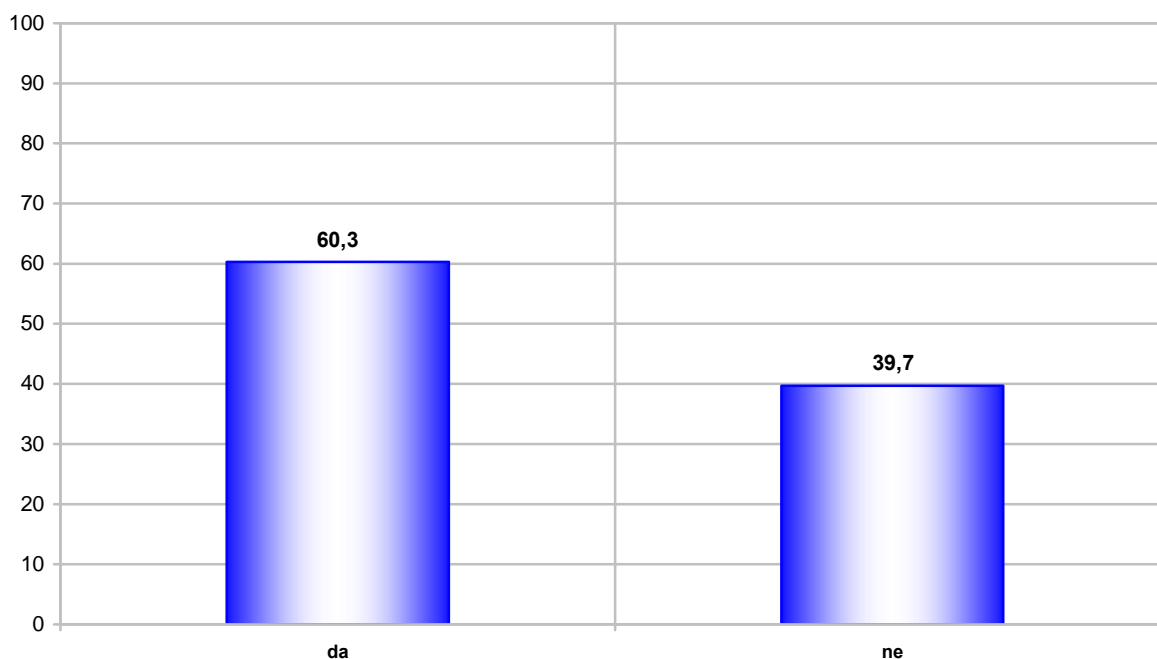
	N	%
fosilni viri energije (premog, olje, plin)	16	5,3
naravni viri energije (veter, sonce, vodna energija, biomasa, bioplin)	258	86,0
nuklearna energija	12	4,0
ne vem	14	4,7

Če bi imeli možnost izbire električne energije proizvedene iz različnih energijskih virov, bi se velika večina anketirancev (86 %) odločila za naravne vire, 5,3 % bi izbralo fosilne vire in le 4 % nuklearno energijo. Za naravne vire se zavzema več žensk kot moških, največ anketirancev v starostni skupini od 26 do 60 let, najbolj izobraženih, prebivalcev največjih mest in mariborskega dela Štajerske.

3.2. Ali bi bili pripravljene plačevati višjo ceno za električno energijo iz obnovljivih virov energije?

	N	%
da	181	60,3
ne	119	39,7

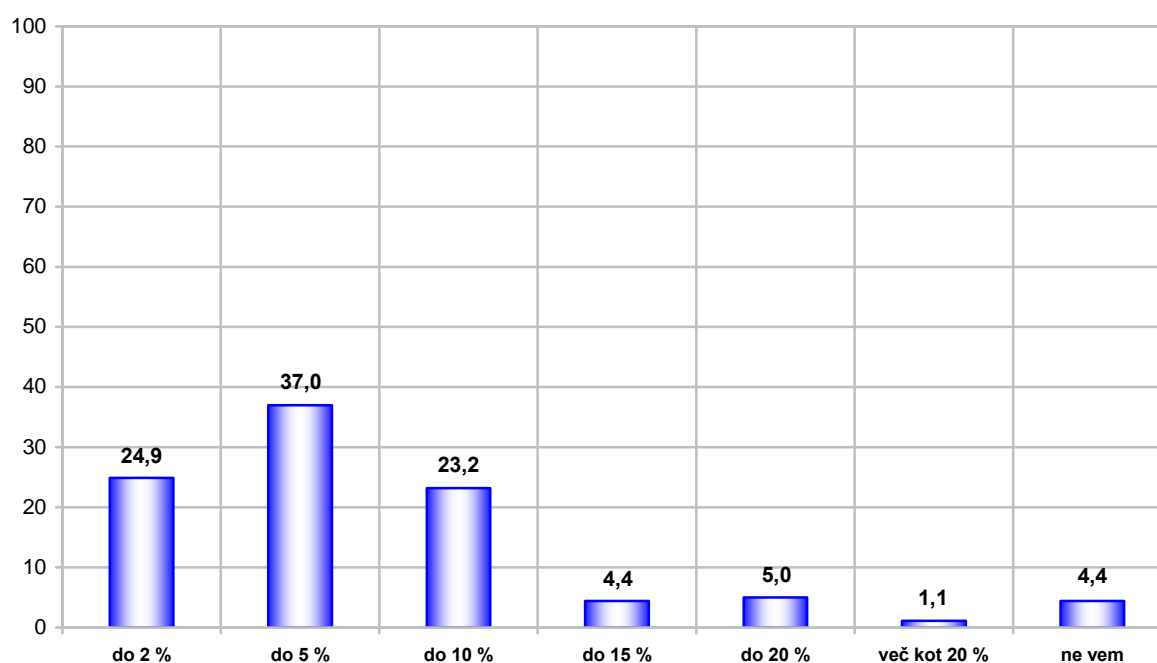

Višjo ceno za električno energijo iz obnovljivih virov energije je pripravljenih plačati 60,3 % anketirancev. Teh je največ med ženskami, najmlajšimi anketiranci, srednje izobraženimi, prebivalci večjih mest in Gorenjci, najmanj pa med najstarejšimi, osnovnošolsko izobraženimi, prebivalci podeželja in Dolenjci.

Odgovarjajo tisti, ki bi bili pripravljeni plačevati višjo ceno.

3.3. Za koliko višjo ceno bi bili pripravljeni plačevati?

	N	%
do 2 %	45	24,9
do 5 %	67	37,0
do 10 %	42	23,2
do 15 %	8	4,4
do 20 %	9	5,0
več kot 20 %	2	1,1
ne vem, ne morem oceniti	8	4,4

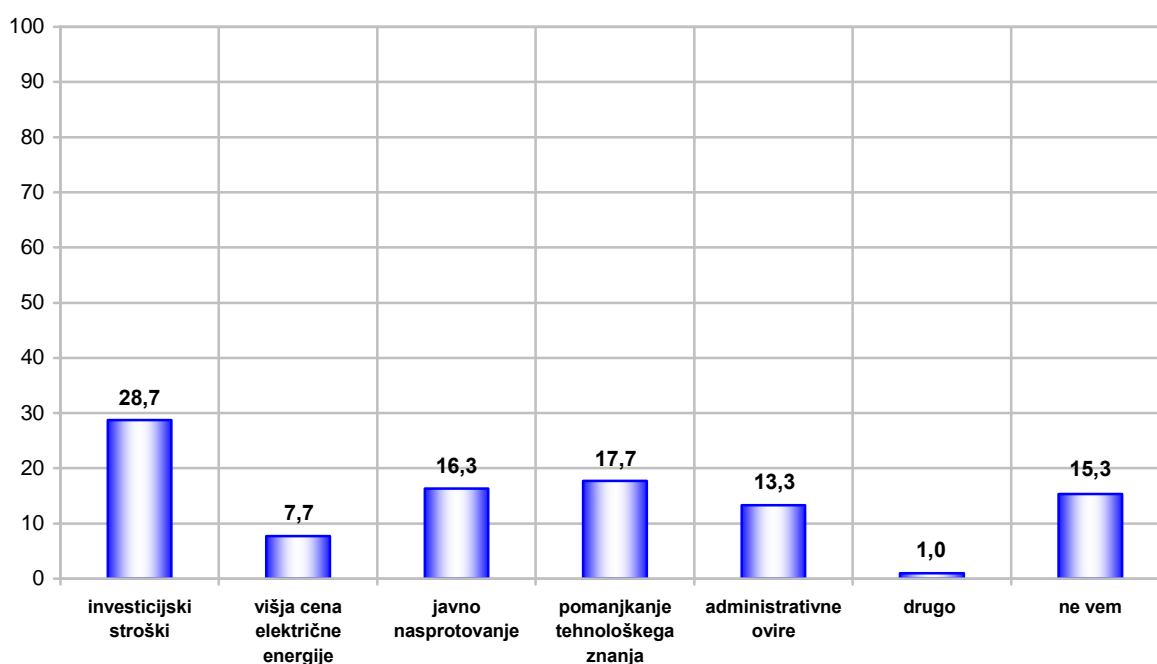

Med anketiranci, ki so pripravljeni plačevati višjo ceno za električno energijo iz obnovljivih virov, je četrtnina takšnih, ki bi pristala na ceno, ki je višja le za 2 odstotka, 37 % bi plačevalo do 5 odstotkov višjo ceno in 23,2 % do 10 odstotkov. Še višjo ceno pa bi plačevala dobra desetina anketirancev. V povprečju so za tovrstno energijo pripravljeni največ plačevati moški, anketiranci v starostni skupini med 26 in 60 letom, najbolj izobraženi, prebivalci večjih mest in Ljubljanske regije.

3.4. Katera je po vašem mnenju največja ovira za večjo proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije v Sloveniji?

	N	%
investicijski stroški	86	28,7
višja cena električne energije	23	7,7
javno nasprotovanje	49	16,3
pomanjkanje tehnološkega znanja	53	17,7
administrativne ovire	40	13,3
drugo *	3	1,0
ne vem	46	15,3

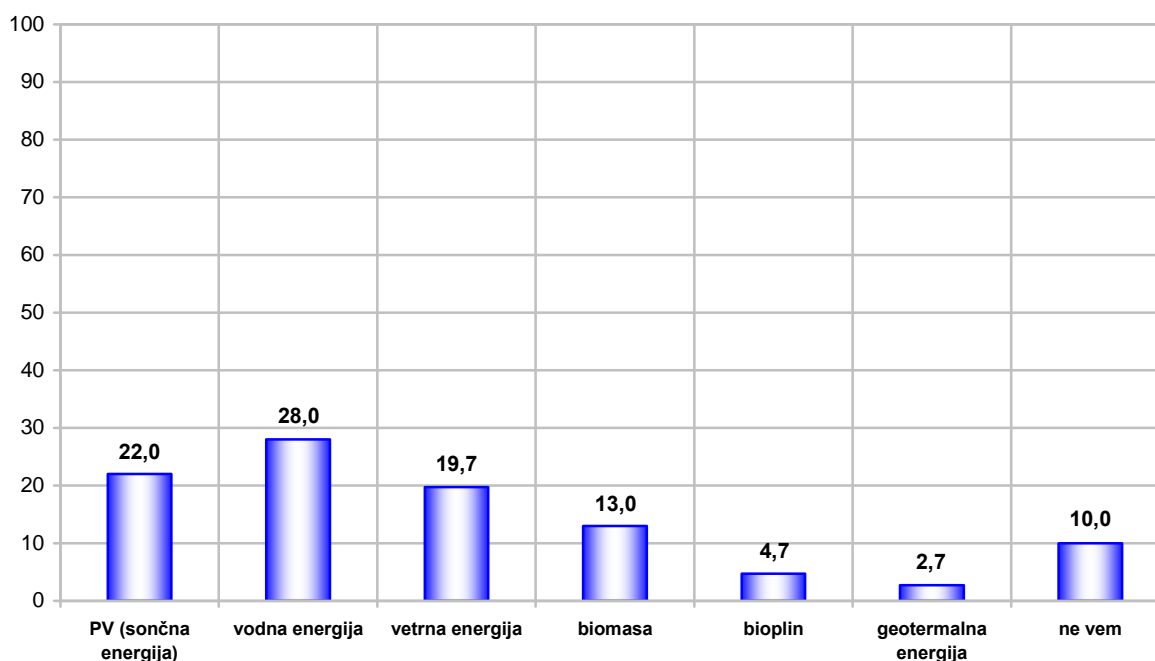
* Pod drugo so anketiranci navedli: politično ozadje, premajhna osveščenost in težje jo je pridobiti.

Največja ovira za večjo proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije v Sloveniji so po mnenju 28,7 % anketirancev investicijski stroški, 17,7 % ocenjuje, da gre za pomanjkanje tehnološkega znanja, 16,3 % vidi ovire v javnem nasprotovanju gradnji, 13,3 % pa v administrativnih ovirah. Višja cena je ovira po mnenju le 7,7 % anketiranih. Slednjih je največ med ženskami, najmlajšimi, najmanj izobraženimi, prebivalci največjih mest in Primorci.

3.5. Kateri vir bo imel po vašem mnenju največji trend rasti na področju pridobivanja električne energije v naslednjih 5. letih v Sloveniji?

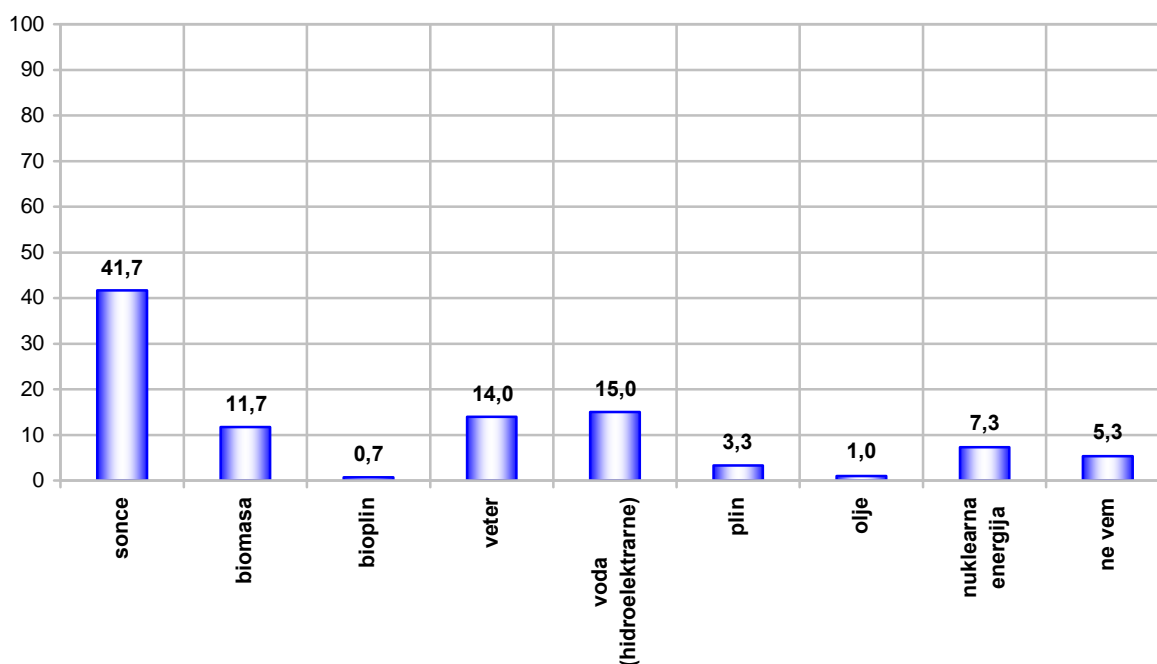
	N	%
PV (sončna energija)	66	22,0
vodna energija	84	28,0
vetrna energija	59	19,7
biomasa	39	13,0
bioplin	14	4,7
geotermalna energija	8	2,7
ne vem	30	10,0

Največ anketirancev ocenjuje, da bo največji trend rasti na področju pridobivanja električne energije v naslednjih 5. letih v Sloveniji imela vodna energija (28,0 %), sledi sončna energija (22,0 %), vetrna energija (19,7 %), biomasa (13,0 %) in bioplin (4,7 %) ter geotermalna energija (2,7 %). Vetrno energijo v naslednjih petih letih preferira največ najstarejših, srednje izobraženih, prebivalcev manjših krajev in Gorenjcev, biomasa je najbolj perspektivna po mnenju največjega števila žensk, najmlajših, najbolj izobraženih in Dolenjcev.

3.6. Kateri je za vas vir električne energije prihodnosti?

	N	%
sonce	125	41,7
biomasa	35	11,7
bioplin	2	0,7
veter	42	14,0
voda (hidroelektrarne)	45	15,0
plin	10	3,3
olje	3	1,0
nuklearna energija	22	7,3
ne vem	16	5,3

Vir električne energije prihodnosti je za največ anketirancev (41,7 %) sonce, 15 % vidi prihodnost v vodi, 14 % v vetru, dobra desetina pa prisega na biomaso (11,7 %). Nuklearna energija je energija prihodnosti za 7,3 % anketiranih, ostali viri so precej skromno ovrednoteni. Prihodnost v sončni energiji vidi največ žensk, pripadnikov srednje generacije, najbolj izobraženih, prebivalcev manjših krajev in Primorcev. Biomaso je navedlo največ moških, mlajših, poklicno izobraženih, prebivalcev manjših krajev in mariborskega dela Štajerske.